

(19)

(10) **LT 3689 B**

(12) **PATENTO APRAŠYMAS**

(11) Patent numeris: **3689**

(51) Int. Cl.⁵: **C12G 3/06**

(21) Paraiškos numeris: **IP2024**

(22) Paraiškos padavimo data: **1994 08 09**

(41) Paraiškos paskelbimo data: **1995 02 27**

(45) Patent paskelbimo data: **1996 01 25**

(72) Išradėjas:

**Gediminas Sargūnas, LT
Saulius Aleksiūnas, LT
Jovita Audronienė, LT
Genovaitė Daniūnienė, LT
Eitvydas Jokubauskis, LT**

(73) Patent savininkas:

Valstybinė akcinė įmonė "SEMA", Respublikos g. 82, 5319 Panevėžys, LT

(74) Patentinis patikėtinis:

Petras Puzinas, 22, Aguonų g. 140, 5306 Panevėžys, LT

(54) Pavadinimas:

Karčiosios trauktinės kompozicija

(57) Referatas:

Išradimas skiriamas degtinės - likerio pramonei.

Šiuo išradimu sukurama nauja karčiosios trauktinės kompozicija, kurią sudaro ajerų šakniastiebiai, cukrus, spirito - vandens mišinys bei papildomai įvesti soda, citrinos rūgštis, vaistinio kiekio antžeminė dalis, juozažolės antžeminė dalis, gvazdikėlių neišsiskleidę žiedpumpuriai, imbiero šakniastiebiai, karčiojo kiekio antžeminė dalis, išlaikant sekantį pagamintos karčiosios trauktinės ingredientų santykį, kg/1000 dekalitų:

soda	0.8	-	1.2
citrinos rūgštis	0.25	-	0.35
ajerų šakniastiebiai	0.035	-	0.065
vaistinio kiekio antžeminė dalis	0.15	-	0.29
juozažolės antžeminė dalis	0.06	-	0.1
gvazdikėlių neišsiskleidę žiedpumpuriai	0.055	-	0.075
imbiero šakniastiebiai	0.43	-	0.57
karčiojo kiekio antžeminė dalis	0.007	-	0.009
cukrus	8.0	-	12.0
spirito vandens mišinys	likęs kiekis iki 1000 dekalitų.		

Sukurta nauja karčiosios trauktinės kompozicija turi sekančius rodiklius:

stiprumas	38%
spalva	bespalvis skystis
skonis	lengvai deginantis
aromas	harmoningas be vyraujančio ingrediento
biologinės savybės	turi tonizuojantį poveikį, pagerina virškinimą, teigiamai veikia žmogaus kvėpavimo organus, širdies darbą.

Išradimas skiriamas degtinės - likerio gamybos pramonei.

Yra žinoma karčiosios trauktinės kompozicija paskelbta leidinyje Likerio - degtinės gaminių ir degtinių receptūros, Maskva, "Lengvoji ir maisto pramonė", 1981, psl. 207., į kurią įeina tartrazinas, zubažolė, spirito - vandens mišinys.

Artimiausią žinomą karčiosios trauktinės kompoziciją sudaro ajeras, beržo pumpurai, kadagio uogos, mėta, cukrus, giros koncentratas, balzaminė bitkrėslė, spirito - vandens mišinys, pagal SU a.l. Nr990804.

Paminėtų karčiųjų trauktinių pagrindiniai trūkumai - tai nepakankamo lygio organoleptinės savybės bei nepakankamas pagamintos karčiosios trauktinės stabilumas.

Dėl paminėtų trūkumų pašalinimo ir karčiųjų trauktinių asortimento išplėtimo buvo sukurta nauja karčiosios trauktinės kompozicija, kurią sudaro ajerų šakniastiebiai, cukrus, spirito - vandens mišinys bei papildomai įvesti soda, citrinos rūgštis, vaistinio kėčio antžeminė dalis, juozažolės antžeminė dalis, gvazdikėlių neišsiskleidę žiedpumpurai, imbiero šakniastiebiai, karčiojo kėčio antžeminė dalis, išlaikant sekantį pagamintos karčiosios trauktinės ingredientų santykį kg/1000 dekalitų :

soda	0.8	-	1.2
citrinos rūgštis	0.25	-	0.35
ajerų šakniastiebiai	0.035	-	0.065
vaistinio kėčio antžeminė dalis	0.15	-	0.29
juozažolės antžeminė dalis	0.06	-	0.1
gvazdikėlių neišsiskleidę žiedpumpurai	0.055	-	0.075
imbiero šakniastiebiai	0.43	-	0.57
karčiojo kėčio antžeminė dalis	0.007	-	0.009
cukrus	8.0	-	12.0
spirito - vandens mišinys	likęs kiekis iki 1000 dekalitų		

Ingredientai kupazavimui paruošiami sekančiais:

0.8 - 1.2 kg sodos ištirpinama vandenyje santykiu 1 : 5 šaltu būdu.

0.25 - 0.35 kg citrinos rūgšties tirpinama vandenyje santykiu 1 : 5 šaltu būdu.

0.035 - 0.065 kg susmulkintų, džiovintų ajero šakniastiebių užpilama 75% spirito vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 14 parų kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likę ajero šakniastiebiai antrą kartą užpilami 75% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikoma 14 parų kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo ajerų šakniastiebių antpilai sumaišomi.

0.15 - 0.25 kg susmulkintos, išdžiovintos vaistinio kiekio antžeminės dalies užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir laikoma 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi vaistinio kiekio žaliava užpilama 40% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir laikoma 5 paras kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

0.06 - 0.1 kg susmulkintos, išdžiovintos juozažolės antžeminės dalies užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir laikoma 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi juozažolės žaliava užpilama 40% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

0.055 - 0.075 kg džiovintų neišsiskleidusių gvazdikėlių žiedpumpurių užpilama 60% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikomi 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi gvazdikėlių žiedpumpurių žaliava užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 8 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

0.43 - 0.57 kg susmulkintų imbero šakniastiebių užpilama 70% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 6 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi imbiero žaliava užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 5 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

0.007 - 0.009 kg susmulkintos išdžiovintos karčiojo kiečio antžeminės dalies užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi karčiojo kiečio žaliava užpilama 40% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

8.0 - 12.0 kg cukraus į kupažą įvedame 65.8% vandeninio sirupo pavidalu. Cukraus sirupas ruošiamas karštu būdu, žinomu iš techninio lygio. Dėl dalinės cukraus inversijos dedama citrinos rūgšties 0.08% nuo cukraus svorio.

Karčiosios trauktinės pagaminimui naudojamas aukščiausio išvalymo rektifikuotas etilo spiritas, pagamintas iš cukrinių runkelių melasos, bei geriamas vanduo, kuris turi bendrą kietumą ne didesnę kaip 1mg- ekv/dm³.

Karčioji trauktinė kupažuojama, įvedant į 75 dekalitų 40% stiprumo spirito - vandens mišinį paruoštus ingredientus eilės tvarka, kuria aprašomas jų paruošimas. Po kiekvieno paruošto ingrediento įvedimo permaišomas visas kupažas.

Įvedus į kupažą visus ingredientus, kupažas papildomas reikiamo stiprumo spirito - vandens mišiniu, kuriuo pasiekiamas bendras kupažo stiprumas 38%.

Paruoštas kupažas išlaikomas 8 valandas. Po to kupažas filtruojamas ir išpilstomas.

Naujai pagamintos karčiosios trauktinės rodikliai :

stiprumas	38%
spalva	bespalvis skystis
skonis	lengvai deginantis
aromas	harmoningas bevyraujančio ingrediento
biologinės savybės	turi tonizuojantį poveikį, pagerina virškinimą, teigiamai veikia žmogaus kvėpavimo organus, širdies darbą.

Naujai sukurtos karčiosios trauktinės kompozicijos išpildymo pavyzdys :

1.0 kg sodos ištirpinamas vandenyje santykiu 1 : 5 šaltu būdu.

0.3 kg citrinos rūgšties tirpinama vandenyje santykiu 1 : 5 šaltu būdu.

0.05 kg susmulkintų, džiovintų ajero šakniastiebių užpilama 75% spirito vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 14 parų kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas

filtruojamas. Po filtravimo likę ajero šakniastiebiai antrą kartą užpilami 75% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikoma 14 parų kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo ajerų šakniastiebių antpilai sumaišomi.

0.2 kg susmulkintos, išdžiovintos vaistinio kiekio antžeminės dalies užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir laikoma 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi vaistinio kiekio žaliava užpilama 40% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir laikoma 5 paras kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

0.08 kg susmulkintos, išdžiovintos juozažolės antžeminės dalies užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir laikoma 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi juozažolės žaliava užpilama 40% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

0.065 kg džiovintų neišsiskleidusių gvazdikėlių žiedpumpurių užpilama 60% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 10 ir išlaikomi 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi gvazdikėlių žiedpumpurių žaliava užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišinių santykiu 1 : 8 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

0.5 kg susmulkintų imbiero šakniastiebių užpilama 70% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 6 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi imbiero žaliava užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 5 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

0.008 kg susmulkintos išdžiovintos karčiojo kiekio antžeminės dalies užpilama 50% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 16 ir išlaikoma 5 paras kas parą pamaišant. Pirmo užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo likusi karčiojo kiekio žaliava užpilama 40% stiprumo spirito - vandens mišiniu santykiu 1 : 12.5 ir išlaikoma 5 paras kas parą

pamaisant. Antro užpylimo antpilas filtruojamas. Po filtravimo pirmo ir antro užpylimo antpilai sumaišomi.

8.0 - 12.0 kg cukraus į kupažą įvedame 65.8% vandeninio sirupo pavidalu. Cukraus sirupas ruošiamas karštu būdu, žinomu iš techninio lygio. Dėl dalinės cukraus inversijos dedama citrinos rūgšties 0.08% nuo cukraus svorio.

Paruošti ingredientai eilės tvarka įvedami į 75 dekalitų 40% stiprumo spirito - vandens mišinį paruošimo eilės tvarka. Kupažas permaišomas po kiekvieno ingrediento įvedimo. Įvedus visus ingredientus, kupažas papildomas reikiamu kiekiu atitinkamo stiprumo spirito - vandens mišiniu, kad būtų pasiektas bendras kupažo kiekis 1000 dekalitų ir stiprumas 38%.

Kupažas išlaikomas 8 valandas. Po to jis filtruojamas ir išpilstomas.

Naujai pagaminta karčioji trauktinė gali būti gaminama pramoniniu būdu.

IŠRADIMO APIBRĖŽTIS

Karčiosios trauktinės kompozicija, į kurią įeina ajerų šakniastiebiai, cukrus, spirito - vandens mišinys, besiskirianti tuo, kad papildomai įvedama soda, citrinos rūgštis, vaistinio kiečio antžeminė dalis, juozažolės antžeminė dalis, gvazdikėlių neišsiskleidę žiedpumpuriai, imbiero šakniastiebiai, karčiojo kiečio antžeminė dalis, išlaikant sekantį pagamintos karčiosios trauktinės ingredientų santykį kg / 1000 dekalitų:

soda	0.8	-	1.2
citrinos rūgštis	0.25	-	0.35
ajerų šakniastiebiai	0.035	-	0.065
vaistinio kiečio antžeminė dalis	0.15	-	0.29
juozažolės antžeminė dalis	0.06	-	0.1
gvazdikėlių neišsiskleidę			
žiedpumpuriai	0.055	-	0.075
imbiero šakniastiebiai	0.43	-	0.57
karčiojo kiečio antžeminė dalis	0.007	-	0.009
cukrus	8.0	-	12.0
spirito vandens mišinys	likęs kiekis iki 1000 dekalitų		